

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 36a/2015

privind controlul constituționalității
Hotărârii Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001
(competența MTIC în domeniul evidenței și documentării mijloacelor de
transport și a conducătorilor de autovehicule)

CHIȘINĂU

9 noiembrie 2015

DECIZIE PRIVIND INADMISIBILITATEA SESIZĂRII NR 36a/2015 PRIVIND 2
CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
HOTARARII GUVERNULUI NR. 399 DIN 16 Iunie 2015

Curtea Constituțională, statuând în componența:

Dl Alexandru TĂNASE, *președinte*,

Dl Victor POPA,

Dl Igor DOLEA,

Dl Aurel BĂIEȘU, *judecători*,

cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 3 septembrie 2015,

înregistrată la aceeași dată,

Examinând preliminar sesizarea menționată,

Având în vedere actele și lucrările dosarului,

Deliberând la 9 noiembrie 2015 în ședință închisă,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 3 septembrie 2015, dl Vasile Bolea, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a adresat Curții Constituționale sesizarea pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorii sesizării, pot fi rezumate după cum urmează.

3. La data de 16 iunie 2015 Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 1229 din 13 noiembrie 2001.

4. Modificările operate aduc prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 în concordanță cu art. 14 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

5. Astfel, ca urmare a noilor modificări, s-a stabilit că Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor este responsabil de coordonarea și monitorizarea proceselor de elaborare, achiziționare, confecționare, restabilire, preschimbare și eliberare a blanchetelor permiselor de conducere, certificatelor și plăcilor cu număr de înmatriculare pentru toate mijloacele de transport, a certificatelor de absolvire a cursurilor de formare inițială și recalificare a conducătorilor de vehicule.

6. Autorul sesizării consideră că Hotărârea nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 1229 din 13 noiembrie 2001, fiind

DECIZIE PRIVIND INADMISIBILITATEA SESIZĂRII NR 36a/2015 PRIVIND 3
CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
HOTARARII GUVERNULUI NR. 399 DIN 16 Iunie 2015

adoptată de un Guvern aflat în demisie, contravine prevederilor constituționale.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova (M.O., 1994, nr.1) sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 103
Încetarea mandatului

„(1) Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor pentru un nou Parlament.

(2) Guvernul, în cazul exprimării votului de neîncredere de către Parlament, al demisiei Prim-ministrului sau în condițiile alineatului (1), îndeplinește numai funcțiile de administrare a treburilor publice, până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (Republicată: M. O., 2002, nr.131-133, art.1018) sunt următoarele:

Articolul 6
Demisia Guvernului

„Guvernul are dreptul să demisioneze din proprie inițiativă.

Fiecare membru al Guvernului are, de asemenea, dreptul de a demisiona.

Demisionarea Prim-ministrului conduce la demisionarea Guvernului în componență deplină.

Cererea de demisie a Prim-ministrului și a întregii componente a Guvernului se prezintă Parlamentului, care se pronunță asupra ei.

Cererile de demisie a unor membri ai Guvernului se prezintă Prim-ministrului și se aduc la cunoștința Președintelui Republicii Moldova.

Guvernul își dă demisia în cazul în care:

DECIZIE PRIVIND INADMISIBILITATEA SESIZĂRII NR 36a/2015 PRIVIND 4
CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
HOTARARII GUVERNULUI NR. 399 DIN 16 IUNIE 2015

- 1) Parlamentul și-a exprimat neîncrederea în Guvern conform art.106 și 106/1 din Constituție;
- 2) Prim-ministrul a demisionat sau a decedat;
- 3) A fost ales un nou Parlament (la prima lui ședință).”

Articolul 7¹

Atribuțiile Guvernului în exercițiu (demisionar)

„În cazul exprimării votului de neîncredere de către Parlament, în cazul demisiei Primului-ministru sau în cazul alegerii unui nou Parlament, Guvernul în exercițiu (demisionar) îndeplinește numai funcțiile de administrare a treburilor publice până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern.

Principalele atribuții ale Guvernului în exercițiu (demisionar):

- 1) asigură transpunerea în viață a legilor, indiferent de domeniul reglementat de acestea;
- 2) exercită funcția de conducere generală și control asupra activității organelor centrale de specialitate;
- 3) realizează programele de dezvoltare economică și socială a țării;
- 4) asigură securitatea statului și a cetățenilor lui, îndeplinind funcții de administrare a treburilor publice;
- 5) întreprinde orice activitate de conducere și gospodărire în chestiuni ce privesc întreaga societate.

În vederea realizării atribuțiilor stabilite de prezentul articol, Guvernul:

- 1) aprobă hotărâri și dispoziții în vederea executării legilor;
- 3) elaborează proiectul legii bugetului de stat;
- 4) poate semna acorduri internaționale, atunci când semnarea acestora este necesară pentru executarea legilor adoptate de Parlamentul Republicii Moldova și/sau acestea sunt necesare pentru asigurarea securității interne și externe a statului, menținerea stării de legalitate, a stabilității sociale, economice, financiare, politice și pentru evitarea efectelor fenomenelor naturale și ale factorilor imprevizibili care prezintă pericol public.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr.131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier (republicată în M.O., 2015, nr.11-21, art.6) sunt următoarele:

Articolul 14

**Competența Ministerului Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor**

De competența Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor sînt:

- a) elaborarea modelelor și eliberarea permiselor de conducător de autovehicul, certificatelor și numerelor de înmatriculare a vehiculelor;

DECIZIE PRIVIND INADMISSIBILITATEA SESIZĂRII NR 36a/2015 PRIVIND 5
CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
HOTARARII GUVERNULUI NR. 399 DIN 16 Iunie 2015

b) organizarea și desfășurarea examenelor pentru obținerea permisului de conducere; înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor;

c) elaborarea de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind evidența permiselor de conducere și certificatelor de înmatriculare, documentarea cu aceste acte, desfășurarea examenelor pentru obținerea permiselor de conducere, precum și înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor;

d) crearea, utilizarea, actualizarea și gestionarea Registrului de stat al transporturilor și Registrului de stat al conducătorilor de vehicule.

10. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 (M.O., 2015, nr.160, art.444) sunt următoarele:

„În conformitate cu prevederile art. 14 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.11-21, art.6), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Hotărârea Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 „Despre reglementarea unor probleme ce țin de evidența și documentarea mijloacelor de transport și conducătorilor de vehicule” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.141-143, art. 1286), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor va coordona și monitoriza procesele de elaborare, achiziționare, confecționare, restabilire, preschimbare și eliberare de către subdiviziunile sale monitorizate a blanchetelor permiselor de conducere, certificatelor și plăcilor cu număr de înmatriculare pentru toate mijloacele de transport, a certificatelor de absolvire a cursurilor de formare inițială și recalificare a conducătorilor de vehicule.”;

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

11. Autorul sesizării susține că la data adoptării Hotărârii nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 Guvernul era în demisie.

12. Prin urmare, autorul menționează că adoptarea actului contestat de către un Guvern aflat în demisie contravine prevederilor constituționale.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând sesizarea sub aspectul admisibilității, Curtea constată următoarele.

14. Curtea reține că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea efectuează, la sesizare, controlul constituționalității hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

15. Curtea remarcă faptul că articolele 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale abilitază deputatul în Parlament cu dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

16. Curtea reține că prerogativa cu care a fost învestită prin articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia.

17. Curtea observă că obiectul controlului constituționalității îl constituie Hotărârea Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 despre reglementarea unor probleme ce țin de evidența și documentarea mijloacelor de transport și conducătorilor de autovehicule.

18. Curtea reține că autorul sesizării a pretins încălcarea art. 103 alin (2) din Constituție.

19. Astfel, referitor la argumentul autorului sesizării, potrivit căruia Hotărârea nr. 399 este neconstituțională, fiind adoptată de un Guvern în demisie, Curtea menționează următoarele.

20. Curtea constată că prin modificările operate au fost revizuite competențele Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în domeniul evidenței și documentării mijloacelor de transport și conducătorilor de autovehicule.

21. Curtea reține că, în acest domeniu, competențele Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor sunt reglementate de art. 14 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

22. Curtea menționează că potrivit art. 102 alin. (1) și (2) din Constituție: „Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții. Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor”.

23. Curtea a statuat în jurisprudența sa (Hotărârea nr.14 din 18 martie 1999 cu privire la interpretarea unor dispoziții ale art.94 alin.(2) și art.102 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova): „[...] Guvernul, potrivit dispozițiilor constituționale, adoptă hotărâri și dispoziții. Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor. Deci actele Guvernului, normele cuprinse în ele nu pot avea un caracter primar, ele sunt acte complementare,

ce dezvoltă și concretizează dispozițiile legii. Latura tehnică a adoptării hotărârilor executivului este reglementată de norme legislative. [...] hotărârile Guvernului, ca acte ce emană de la o autoritate publică, prin natura lor sunt acte administrative de autoritate. Ele sunt emise (adoptate) în baza și în vederea executării legii pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice”.

24. Potrivit articolului 11 al Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, Guvernul, pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, pentru organizarea executării legilor, adoptă hotărâri și ordonanțe. Actul normativ întocmit pe baza unui act de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

25. În contextul celor menționate, Curtea observă că temeiul legal al adoptării Hotărârii contestate îl constituie art. 14 din Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

26. Totodată, cu referire la pretinsa încălcare a art. 103 din Constituție, întrucât Guvernul demisionar îndeplinește doar funcțiile de administrare a treburilor publice, Curtea menționează următoarele.

27. În Hotărârea nr. 21 din 16 mai 2000 pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 1067 din 11 noiembrie 1999, Curtea a reținut:

„Din dispozițiile constituționale și Legea cu privire la Guvern rezultă că în perioada demisiei Guvernul este limitat numai în dreptul său de asigurare a realizării politicii externe și de inițiativă legislativă, deoarece aceste domenii implică elaborarea și aprobarea unor noi programe de activitate. Cât privește **obligativitatea Guvernului de a asigura transpunerea în viață a legilor, indiferent de domeniul reglementat de acestea**, exercitarea prin aceasta a funcțiilor de conducere generală și control asupra activității organelor centrale de specialitate, realizarea programelor de dezvoltare economică și socială a țării, asigurarea securității statului și a cetățenilor ei ș.a., acestea **nu pot fi supuse unor limitări pentru perioada cât Guvernul este demis.**[...]”

28. Aceste considerente au fost expuse de Curte și în Hotărârea nr. 7 din 18 mai 2013. De asemenea, în respectiva hotărâre Curtea a menționat că **Guvernul demis poate emite acte juridice prin care nu se promovează noi politici.**

29. Astfel, având în vedere jurisprudența anterioară, Curtea reține că hotărârea contestată a fost adoptată în vederea executării prevederilor legale și nu instituie norme noi de reglementare.

30. În temeiul celor expuse, Curtea constată că sesizarea pentru exercitarea controlului constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

DECIZIE PRIVIND INADMISIBILITATEA SESIZĂRII NR 36a/2015 PRIVIND 8
CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII
HOTĂRĂRII GUVERNULUI NR. 399 DIN 16 Iunie 2015

Din aceste motive, în conformitate cu prevederile articolelor 26 alin. (1), 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin.(3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea deputatului în Parlament Vasile Bolea privind controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13 noiembrie 2001.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în „*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*”.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 9 noiembrie 2015
DCC nr.7
Dosarul nr. 36a/2015